

EVL ÜLDKOGU KOOSOLEKULT...

1.aprillil toimus Tallinnas esimene Eesti Vaegkuuljate Liidu Üldkogu aastakoosolek. EVL sai juriidilise kinnituse alles 2005.a. detsembris. Koosoleku juhatajaks valiti **Arvo Kannel**, protokollijaks Anne Reet Väljataga. 2005 aasta tegevusest esitas aruande EVL Juhatuse esimees **Andrus Helenurm**.

Tegevuse aluseks olid projektid, mida rahastati Hasartmängu Nõukogu poolt EPI Fondi vahendusel. Kõige suurem tööloik oli "vaegkuuljate organisatsioonide arendus kuulmispuudega inimeste teenindamisel" Liikmesühingute arv on suurenenud juba 17-ni. Kõige noorem on Jõhvi Vaegkuuljate Ühing. Ühingute liikmeks on vormistatud üle 900 vaegkuulja. Need on põhiliselt eakad inimesed. Noortel vaegkuuljatel on aga töö- ja rahaprobleemid. Kohalike omavalisuste valimiste kampaanija käigus kohtuti saadikukandidaatidega ja ka erakondade esindajatega. Oli hea võimalus teadvustada vaegkuuljatest ja nende toimetuleku probleemidest. Rõõmustav oli see, et meie taotlus kuulmisabivahendite kompenseerimise piirmäära tõstmiseks 3500 kroonini Sotsiaalministeeriumi poolt täideti. 1-2 septembril võtsime vastu Rootsi HRF delegatsiooni, eesotsas presidendi Jan-Peter Strömgreni ja Värmland HRF juhi Stig Björklundiga. Koostööd lubasime jätkata ka 2006.aastal. Projekiga "Kuulmisinfo 2005" sai välja antud 4 numbrit infolehte "Auris", viidi läbi 9 info- ja teabepäeva ja korraldati kuulmisnädala üritusi. EVKÜ Kodulehekül

internetis sai EPI Koja organisatsioonide seas kõrgeima koha!

2005.aasta finants- majanduslikust tegevusest kandis ette juhatuse liige **Külliki Bode**.

Tegevuste kulutuste kogusumma oli 176 528 krooni, sellest HMN rahastamisega 175 042 krooni. Kõige suurem kulutus oli projektiga "Vaegkuuljate organisatsioonide arendus 2005.a." 65 635 kr; projektiga "Kuulmisinfo 2005" 53 979 kr, projektiga "EVKÜ õppekoolitus 2005" 47 273 kr ja lisaprojektiga "EVL veebilehe arendus" 8155 kr

Revidendi **Elina Kabaneni** ettekandest nähtus, et EVL tegevus on olnud 2005-ndal aastal sihipärane ja oli suunatud põhikirjaliste ülesannete täitmisele. Oli läbiviidud koos

juhatuse koosolekut, neist kaks koos Nõukoja liikmetega.

Juhatuse liige **Uno Taimla** tänas kõiki osavõtjaid õnnitluste eest temale osutatud Vabariikliku autasu omistamise puhul! Samuti avaldas ta tunnustust liikmesorganisatsioonide juhtidele andmete esitamise eest oma ühingu tegevusest, millised sai koondatud kogumikku "EVKÜ liikmesorganisatsiooni tegevusest" Mitte kõik ühingud ei arene ühtemoodi edukalt. Tähtis on järjepidevuse säilitamine. Ühingu 10 tegevusaasta jooksul väljaantud 50 infolehe numbrit sai pandud kogumikku "EVKÜ Infoleht 1995-2005".

EVL Nõukoja esimees dr Jaak Müürsepp

EVKÜ ümberstruktureerimisele kulus plaanitust rohkem aega. Saime nõu anda EVL 2006. aasta tegevuskava ja projektide kohta. Kuulmisalase infomaterjali koostamiseks, valmistamiseks ja levitamiseks on vaja lisaraha. Edaspidi tuleb koolitada oma organisatsioonidest vajalike oskustega projektijuhte.

Pärnumaa VÜ esinaine Laine Lehtsalu

2005. aasta oli organisatsioonile edukas. Korraldasime mitmesuguseid üritusi. Küllastasime Pärnumaa PIK esindajatega maakonna omavalitsusi, kus saime edastada vajalikku infot ka kuulmisabi- ja nõustamisalal. Pärnu maakonnas on kasvanud kuuldeaparaatide kasutajate arv. Meil on ka oma koduleht internetis. Kahjuks ei ole vanemaealistel lühingu liikmetel arvu teid ja nende kasutamisoskus avalikes internetipunktides on vähene.

EVÜ Rapla Seltsi esinaine Malle Tähe

Rapla VS-i tegevus on kulgenud hästi. Probleemiks on see, et liikmed vananevad ja noori ei ole juurde tulnud. Omavalitsused on meie tegevust hinnanud positiivselt ja ka rahaliselt toetanud. Vaegkuuljad vajavad omavahelist suhtlemist ja ka läbikäimist. Oleme küllastanud Pärnumaa vaegkuuljaid ja ka ise teisi vastu võtnud. Olen EVL Juhatus tegevusega rahul.

Viljandi VÜ juhatuse liige Aime Soosalu

Oleme läbiviinud mitmeid teabe- ja õppepäevi ning loenguid kõrvaarstilt ja sotsiaaltöötajailt. Hea koostöö on olnud Viljandimaa Puuetega Inimeste Nõukojaga. Huvitavaid kohtumisi on olnud Tartu ja Valgamaa vaegkuuljatega.

Saaremaa VÜ esinaine Eda Põld

Oleme läbi viinud loenguid ja teabeüritusi. Kasulikke infot on jaganud kõrvaarst ja sotsiaalala spetsialistid. Kuulmisabi- ja teenuste saamisel oleme tänulikud Arvo Kannelile ja kuulmiskeskuse töötajaile. Toredaks vahelduseks vaegkuuljaile on ekskursioonidest osavõtmise. Kasulik kohtumisüritus toimus Läänemaa vaegkuuljatega Haapsalus. Liikmeile väga meeldivaks kujunes möödunud jõuluüritus.

Valgamaa VÜ esinaine Vaike Visnapuu

Valgamaa vaegkuuljad saavad nüüd läbi viia üritusi remonditud Valgamaa PIK majas. Sinna tahame

ka silmusvõimendid üles seada. Head suhted on meil Võrumaa vaegkuuljatega. Oleme teinud mitmeid vastastikuseid ühisüritusi. Vaegkuuljad vajavad kuulmisabivahendeid. Neid ei ole Valgas, ega ka Tartus saada. Tuleks leida võimalust nende saamiseks.

Jõhvi VÜ esinaine Hilja Makara

Jõhvi Vaegkuuljate Ühing on alles noor, kuid oleme juba palju üritusi läbi viinud. Jõhvis on pensionäridele võimaldatud mitmesugused tegevused. Linnavalitsus on lubanud ka rahaliselt toetada. Püüan ka ise projektiga Puuetega Inimeste Kojast raha saada. Vene keelt kõnelevatele vaegkuuljatele teeme eraldi teabeüritusi. Vaja oleks ka venekeelset kuulmisalast infomaterjali.

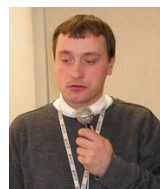
Läänemaa VÜ Juhatus liige Viivi Einmann

Haapsalu vaegkuuljad osalevad Sotsiaalmajas läbiviidavatel teabeüritustel ja loengutel. Probleemid on samad, mis teistes ühingutes: kuulmisabivahendid ja kuulmispuudega toimetulek. On korraldatud huvitavaid õppekursioone ja kohtunud erinevate vaegkuuljate organisatsioonidega.

Võrumaa VÜ juhatuse esimees Johannes Siidra

Võrumaa PIK majas viiakse iga kuu läbi vaegkuuljatele mitmesuguseid üritusi. Kasulikke teadmisi on saanud lektorite Ivan Pantšenko ja Silvi Mändi ning dr Jaak Müürsepa loengutest. Korraldati ühiseid kohtumisüritusi Põlvamaa ja Valgamaa vaegkuuljatega. 2005 aastal korraldasime neli kohtumist valdade sotsiaaltöötajatega. Käesoleval aastal teeme seda koos Võrumaa Südameliidu ja Ratastooliklubiga.

Noorteklubi "Kõku" tegemistest rääkis Viljar Parm. Noored tunnevad huvi hariduse ja töö vastu ning otsivad lisainfot EVL kodulehelt internetis.

EVL Üldkogu võttis vastu pöördumise Ringhäälingu Nõukogu poole subtiitrite kasutamiseks ETV saadetes.

* EVL Üldkogu kiitis heaks EVL arengukava 2006 – 2007 aastaks.

KUULMISABI SAAMISEST

* Meedikute ja kuulmisuurijate andmetel arvestatakse kuulmispuudelisi inimesi 8-12% elanikkonnast. Neid, kes peaksid kuulmise kompenseerimiseks kasutama individuaalseid kuuldeaparaate võib arvestada ca 45 000 inimesega. 2001-2005 aastal said riikliku toetusega kuuldeaparadi 12 456 inimest. Kui arvestada, et sellel perioodil soetati umbes sama palju abivahendeid ilma riikliku toetuseta (oma raha eest), võime saada kuulmisabivahendite kasutajate üldarvuks ca 25000-30000 inimest. Seega on veel tuhandeid inimesi, eriti vanureid, kes peavad leppima vaegkuulmisega. Aastatega on riik suurendanud raha abivahendite kopenseerimiseks. Kui 2004. aastal oli see summa 31 692 891 kr, siis 2005.aastal kompenseeriti juba 47 707 602 krooni eest. Kõige suurema osa moodustavad ortoosid ja proteesid ning liikumisabivahendid. Kuulmisabivahenditele eraldatud dotatsioon moodustas 2005 aastal 15,3 % Kuulmisabi saanutest oli pensionieas inimesi 78 % , lapsi, õpilasi ja tööeas inimesi kokku 22 % üldarvust. Mõtlemapanev on asjaolu, et töövõimeliste

vaegkuuljate hulgas oli ca 20 % mittetöötavaid inimesi.

* Kuulmisrehabilitatsiooni teenuseid ja abivahendeid riikliku toetusena on olnud võimalik saada kolmest kuulmiskeskusest ja nende teenindusalas olevatest haigla-polikliiniku kõrvaarstidelt. 2005. Aastal väljastati riikliku toetusena kokku 3102 kuulmisabivahendit, 870 abivahendit rohkem kui 2004.aastal, kuid ikkagi 203 abivahendi võrra vähem kui 2003. aastal (vt tabel_1).

Kuulmisabivahendid ja teenused Kuulmiskeskustest aastatel 2003-2005

Tabel 1

Firma nimi	2003.a.		2004.a.		2005.a.	
	Abivahendite arv	Maksumus (kr)	Abivahendite arv	Maksumus (kr)	Abivahendite arv	Maksumus (kr)
AS Ida-Tallinna Keskhaigla Kuulmiskeskus	195	805 135	177	824 507	329	1 496 440
Kuulmisrehabilitatsioonikeskus	1 556	3 665 066	1 109	3 361 336	1 604	5 607 164
SA TÜK Kõrvakliiniku Kuulmiskeskus	1 554	3 918 057	946	2 592 088	1169	3 456 173
Kokku	3 305	8 388 258	2 232	6 777 931	3 102	10 565 247

* Viimastel aastatel on abivahendite ja teenuste hinnad neis veidi kallinenud. AS Ida-Tallinna Keskhaigla Kuulmiskeskuses oli ühe abivahendite keskmine maksumus ca 4500 krooni, Kuulmisrehabilitatsioonikeskuses 3500 krooni ja SA TÜK Kõrvakliiniku Kuulmiskeskuses 3000 krooni. Nimetatud kuulmiskeskustel on olemas nende poolt 2006.aastal väljastatavatele kuulmistehniste abivahendite kinnitatud hinnakirjad. Hilisemate arusaamatuste vältimiseks tuleks enne abivahendite omandamist tutvuda hinnakirjaga. Enamlevinud

abivahendite nimekirjaga saab tutvuda ka EVL kodulehel www.vaegkuuljad.ee

* Järgnevalt on toodud (tabel nr 2) kuulmisabivahendite (põhiliselt kuuldeaparaadid) arvuline statistika maakonniti aastatel 2001-2005 Abivahendite saajate hulgas 2005. aastal oli 228 last (kuni 18a.), 442 tööeas inimest ja 2433 vanaduspensionieas isikut. Võrreldes 2004. aastaga on suurenemine kõige suurem, Hiiumaal, Harjumaal, Raplamaal, Jõgevamaal. 2003.aasta taseme ületasid vaid Harjumaa, Raplamaa, Valgamaa ja Tallinna linn.

Kuulmisabivahendite saamisest aastatel 2001-2005

Tabel 2

Maakonnad ja Tallinn	2001	2002	2003	2004	2005.a. Kompensatsioon (kr)	2005
Harjumaa	113	123	185	114	751 653	255
Hiiumaa	26	24	34	4	76383	31
Ida - Virumaa	152	153	319	316	604 639	299
Jõgevamaa	47	82	161	80	214 523	137
Järvamaa	78	79	130	85	240 611	95
Läänemaa	36	32	56	50	112 105	53
Lääne-Virumaa	139	114	178	123	462 871	176
Põlvamaa	60	51	87	48	145 000	74
Pärnumaa	131	151	294	177	509 949	214
Raplamaa	43	49	58	48	308 917	93
Saaremaa	55	74	84	52	147 543	80
Tartumaa	268	220	524	302	880 000	423
Valgamaa	60	68	72	67	171 000	84
Viljandimaa	81	70	175	80	210 000	124
Võrumaa	44	65	190	78	130 000	80
Tallinn	578	543	760	613	2 342 331	885
Kokku	1911	1898	3307	2237	7 303 524	3103

* Saadud abivahendite keskmine maksumus oli kõige suurem Rapla- ja Harju Maakonnas ning Tallinna linnas (ca 4500 kr) Kõige odavamalt on saadud abivahendid Võru- ja Jõgeva maakonnas (1900 kr).. Võrreldes Euroopa riikidega oleme kuulmisabi osutamisel ikka veel tublisti maha jäänud. Taanis antakse soodustingimustel iga tuhande elaniku kohta aastas 12 kuuldeaparaati, Norras 9, Soomes 4, Eestis aga ca 2 kuuldeaparaati! Vaegkuuljaile igapäevaelus vajaminevaid abivahendeid: eritelefone, signalisaatoreid, induktiivvõimendeid jt rahaliste vahendite vähesuse tõttu ei ole olnud võimalik saada.

* 1. veebruarist 2006 jõustunud sotsiaalministri määrusega nr 7 kehtestati "Tehniliste abivahendite soodustingimustel eraldamise tingimused ja kord 2006.aastaks" Selle määrusega kompenseeritakse vanaduspensionieas isikutele kõrvasiseste ja kõrvataguste kuuldeaparaatide maksumusest 90 %, kuid kompensatsioon ei ületa 3500 krooni.

Sama piirang kehtib ka tööealistele isikutele, kellel on kuulmislangus suurem kui **30 db** Põhikoolis, gümnaasiumis, kutseõppeasutuses, rakenduskõrgkoolis või kõrgkoolis õppivad kuni 24-aastased puudega isikutele kompenseeritakse 90% Kui isik taotleb mitut abivahendit, mille maksumus on alla 20 000 krooni, ei ole vaja ekspertkomisjoni otsust. Lastele ja tööealistele isikutele võib väljastada abivahendeid ka eriarsti

tõendi alusel (peab olema isiklik abivahendi kaart) Omaosalust on lubatud tasuda ka osamaksetena ettemääratud tähtaja jooksul. Osaledes Sotsiaalministeeriumi tehniliste abivahendite ja rehabilitatsiooniteenuste ekspertkomisjoni töös, soovitaksin vaegkuuljatele, kellele on väljastatud isikliku abivahendi kaart, julgelt nõuda kuulmiskeskuste kaudu teie igapäevase toimetuleku tagamiseks peale kuuldeaparaadi ka teisi kuulmistehnilisi abivahendeid (eritelefone, signalisaatoreid, induktiivvõimendeid jt).
Uno Taimla

Väljaandja: **Eesti Vaegkuuljate Liit** tel/faks 6 115 680 Pärnu mnt. 142, 11317 Tallinn
E-post: vaegkuuljad@hotmail.ee, vaegkuuljad@vaegkuuljad.ee kodulehekülg: <http://www.vaegkuuljad.ee>
Uno Taimla, Enn Kiiler